

Mirosław Andrałojć, Henryk Klunder

Stare, gm. Wysoka, woj. pilskie, St. 7,
AZP 35-28

Informator Archeologiczny : badania 24, 26

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Starc, gm. Wysoka woj. piłskie St. 7 AZP 35-28

Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska Spółdzielczego Przedsiębiorstwa Usług Technicznych „Poliargo” Nowy Tomyśl —Poznań

Badania prowadzili mgr Mirosław Andrałojć i mgr Henryk Klunder. Finansował Wielkopolski Okręgowy Zakład Gazownictwa w Poznaniu. Pierwszy sezon badań. Ślady osadnictwa z mezolitu, kultury pucharów lejkowatych, obozowiska kultury amfor kulistych i z przełomu neolitu i epoki brązu, osada kultury łużyckiej, cmentarzysko kultury przeworskiej i osada wczesnośredniowieczna.

Stanowisko jest położone na Pojezierzu Krajeńskim — ok. 5 km na zachód od Wysokiej oraz na wschód od zanikającego jeziora Stare (Suche) — na mało rozwiniętym cyplu bezpośrednio przy krawędzi i stoku bezimiennego ciekłu.

Badania prowadzono w związku z realizacją gazociągu Ujście —Śmiardowo — Łobżenica. Zakres przestrzenny prac wykopaliskowych ograniczony był do szerokości pasa budowlanego gazociągu i wymuszony kierunkiem jego przebiegu. Na odkrytym przez Pracownię (nieuchwyconym w trakcie AZP) stanowisku założono 7 wykopów o łącznej powierzchni 2,25 ara. Przy dość intensywnym nasyceniu warstw materiałem zabytkowym (głównie ceramika i polepa) uchwycono 22 obiekty archeologiczne, przy czym w 4 wykopach w południowo-wschodniej części stanowiska rejestrowano jedynie pojedyncze dolki posłupowe i niewielkie jamy kultury łużyckiej. Zdecydowana większość obiektów wystąpiła natomiast w 3 wykopach północno-zachodniej części stanowiska. Zarejestrowano tu 3 niewielkie osadowe jamy kultury łużyckiej oraz 8 obiektów z okresu wpływów rzymskich, w tym grób ciałopalny, 2 niewielkie bruki kamienne i palenisko. Grób kultury przeworskiej (obiekt 13) wyposażony był w co najmniej 2 naczynia toczone (bardzo silnie zniszczone w wyniku poddania działaniu ognia), niewielkie naczynie wazowate zachowane w całości bez śladów przepalenia, żelazne nożyce, nieokreślone wytwory z zielonego szkła (4 fragmenty) i fragment zapinki z brązu.

Prace poprzedzające inwestycję zakończono. Dalsze badania są konieczne na silnie niszczonej w wyniku prac agrotechnicznych wspomnianym cmentarzysku oraz osadzie wczesnośredniowiecznej, zajmującej zachodnią część stanowiska poza zasięgiem inwestycji gazociągowej.

Strumienno, gm. Krosno Odrzańskie woj. zielonogórskie St. 4a patrz okres rzymski

Sząbrbruk, gm. Gierzwałd woj. olsztyńskie St. I patrz okres lateński

Świerszczów Kolonia, gm. Hrubieszów woj. zamojskie St. 28 AZP 87-94

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej Katedra Archeologii w Lublinie

Badania ratownicze prowadziła mgr Anna Zakościelna (autorka sprawozdania) przy współpracy mgr Urszuli Kurzątkowskiej oraz Marka Bielaka i Andrzeja Komy, studentów archeologii. Zniszczona osada kultury pucharów lejkowatych (KPL) z pochówkiem w jamie gospodarczej.

Wiosną 1990 r. w części A badanego w 1988 roku stan. 28 rozpoczęto prace ziemne związane z budową domu mieszkalnego na posesji pana Kicuna. W trakcie tych prac, na głębokości ca. 1,5 m odkryto szkielet ludzki oraz fragmenty naczyń. Koparka uszkodziła czaszkę, większość kości klatki piersiowej i kończyn górnych. Szkielet spoczywał w pozycji wyprostowanej na wznak po osi E-W, głową na zachód w obszernej jamie (2,1 x 1,7 m), której wypełnisko wskazuje na pierwotne przeznaczenie gospodarcze, a nie grobowe. Jama miała w przekroju kształt trapezowaty, a szkielet złożono ca 0,25 m powyżej dna. W czasie eksploracji nie stwierdzono żadnych śladów wyposażenia grobowego (w relacji odkrywców również zebrane przez nich fragmenty naczyń KPL nie mogły być pozostałością wyposażenia) natrafiono natomiast na kilkanaście fragmentów ceramiki KPL i kultury strzyżowskiej (te ostatnie głównie w kretowinach) i kilka odłupków krzemieniowych.

W trakcie badań zadokumentowano również profile czterech obiektów osadowych odsoniętych w ścianach wykopu fundamentowego, z których trzy łączyć należy z KPL, jeden jest niedatowany.

Do czasu opracowania materiały przechowywane będą w KA UMCS.

Wobec braku możliwości wyeksplorowania tych obiektów, badania ratownicze zakończono.

Turkowice, gm. Werbkowice woj. zamojskie patrz epoka brązu